

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ
ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ЛУГАНСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності

Матеріали
ІХ Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю

4 грудня 2025 року

Херсон

УДК 37.018
Т 33

Редакційна колегія:

Жорова І. Я. – доктор педагогічних наук, професор;

Кузьменко В. В. – доктор педагогічних наук, професор;

Слюсаренко Н. В. – доктор педагогічних наук, професор;

Кохановська О. В. – доктор педагогічних наук, професор;

Одайник С. Ф. – доктор філософії, доцент.

Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності: матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (4 грудня 2025 року, м. Херсон) / за ред. Кузьменка В. В., Слюсаренко Н. В.: Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2025. 380 с.

Збірник містить матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності». У працях авторів розглянуто теоретико-методологічні основи розвитку освіти та управлінської діяльності в умовах суспільних трансформацій і глобальних викликів; стратегії управління закладами освіти в період воєнного стану та повоєнного відновлення; професійний і особистісний розвиток педагогічних та управлінських кадрів у системі неперервної освіти й сучасних освітніх практик; цифрову трансформацію систему освіти й управління на основі інновацій, освітньої аналітики та технологій штучного інтелекту; освіту як простір формування цінностей, громадянської відповідальності, патріотизму; міжнародну співпрацю та інтеграційні процеси у сфері освіти і науки.

УДК 37.018

Статті подано в авторській редакції. Відповідальність за точність викладених у публікаціях фактів несуть автори.

© КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2025

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗМІСТ

Баштанікова А. А., Водяна В. О. Методи гри та театралізації в процесі аналізу музичних творів з учнями початкових класів	8
Бела О. В. Цифровізація управління якістю в ЗЗСО у вимірі можливостей, ризиків та управлінських рішень	11
Беспарточна О. І. Сучасні тенденції розвитку вищої педагогічної освіти в Україні та Німеччині	14
Біла Л. В. Професійне зростання педагога в часи війни: від викликів до можливостей	18
Білаковський О. І. Формування SOFT SKILLS компетентностей студентської молоді як чинник розвитку громадянської відповідальності та ціннісних орієнтацій в освітньому просторі	21
Близнак М. М., Підгорний К. О. Використання сучасних інформаційних технологій для підготовки фахівців професійної освіти	24
Боднар О. С., Шевчик Б. В. Алгоритм процесу формування управлінської компетентності майбутніх менеджерів в умовах воєнного стану	30
Болотникова Т. Г. Навчально-методичне забезпечення фізкультурної освіти на початку ХХІ ст.	33
Бохонько Є. О., Ластовецький О. М. Використання новітнього обладнання та технологій у ремонті колісних транспортних засобів як чинник професійного розвитку педагогічних кадрів у системі неперервної освіти	36
Бохонько Є. О., Михайлов С. В. Впровадження інноваційних методів діагностики автомобілів із використанням сучасного обладнання як чинник оновлення змісту навчальних програм та розвитку педагогічних кадрів у системі неперервної освіти	38
Браїло Ю. В. Цифрова трансформація управління фізкультурно-оздоровчим процесом у закладах дошкільної освіти засобами інноваційних технологій	41
Бурім О. В. Педагогічна стійкість у часи невизначеності: практики ресурсної комунікації	43
Валькова О. Б., Водяна В. О. Виховний потенціал сучасних українських пісень для дітей у формуванні національної ідентичності учнів початкової школи ..	46
Вархов Н. Р., Водяна В. О. Використання засобів графічного моделювання форми у навчанні музичному сприйманню учнів молодшого шкільного віку	48
Вархов С. Р., Водяна В. О. Внесок Я. Степового у розвиток вокальної та інструментальної музики для дітей як джерело репертуару для початкової школи	51
Vasylenko O. M. Concept of formation of professional orientation in students of socio-economic specialties in the process of continuous training	53
Возна В.В., Водяна В. О. Художньо-стильові особливості українського пісенного репертуару для учнів початкових класів: критерії добору і методи вивчення	55
Волч І. Р., Михайлишин Г. І., П'ятковський Т. І. Особливості застосування кейс-методу при підготовці фахівців медичного профілю	58
Гавришак Г. Р., Уруський А. В. Історичні аспекти формування перших закладів технічної освіти в Європі	60
Гальчинський В. В., Дембіцька С. В. Особливості розвитку SOFT SKILLS майбутніх фахівців іт-спеціальностей засобами цифрових освітніх платформ в умовах прискореної глобальної трансформації	64

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

workshops foster students' emotional awareness, improving their readiness for emotionally demanding professional roles.

Scientific research serves as a key component in forming critical thinking and professional autonomy. Research participation enables future specialists to analyze social phenomena and evaluate their own professional actions, strengthening their ethical and cognitive foundations.

Finally, the sustainability of professional orientation depends on partnerships between universities, employers, and professional associations. Joint projects and applied research initiatives foster real-world competence development and ensure continuous improvement of educational programs.

In conclusion, the concept of professional orientation formation among students of social work and psychology is a multidimensional, dynamic model uniting cognitive, ethical, emotional, and sociocultural dimensions of personal and professional development. Its effective implementation within continuous education promotes the emergence of a new generation of professionals – competent, ethical, reflective, and socially responsible.

REFERENCES:

1. Association of Social Workers of Ukraine. (2019). Code of Ethics of a Social Worker. Kyiv. <https://aszu.org.ua/> [in Ukrainian].
2. Bekh I. D. (2001). Humanistyczna pedahohika yak nova innovatsiyna paradyhma [Humanistic pedagogy as a new innovative paradigm]. *Nauk. visn. Mykolayiv. derzh. ped. un-tu: zb. nauk. pr. Mykolayiv*, 4, 22–28. [in Ukrainian].
3. Ministry of Education and Science of Ukraine. (2023). Approved standards of higher education. <https://mon.gov.ua/osvita-2/vishcha-osvita-ta-osvita-doroslikh/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukraini/zatverdzeni-standarti-vishchoi-osviti> [in Ukrainian].
4. The European Qualifications Framework. (2017). Official Journal of the European Union. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017H0615\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32017H0615(01)&from=EN).
5. Ukrainian Union of Psychologists. (2017). Code of Ethics for Psychologists. Kyiv. <https://usp.org.ua/> [in Ukrainian].

Возна В.В., Водяна В. О.*

ХУДОЖНЬО-СТИЛЬОВІ ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ПІСЕННОГО РЕПЕРТУАРУ ДЛЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ: КРИТЕРІЇ ДОБОРУ І МЕТОДИ ВИВЧЕННЯ

Музичне мистецтво у початковій школі є важливою складовою становлення особистості дитини, оскільки саме в молодшому шкільному віці формуються емоційно-ціннісні орієнтири, естетичні вподобання та перші уявлення про національну культуру. Український пісенний репертуар, який включає народні пісні, обробки фольклорних мотивів та твори сучасних українських композиторів,

* © **Возна В.В., Водяна В. О.**

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

має потужний виховний потенціал, сприяє формуванню національної ідентичності й почуття культурної належності. У сучасних умовах відродження українських традицій і посилення ролі культури у вихованні молодого покоління зростає потреба у переосмисленні та оновленні змісту музичної освіти, зокрема у доборі художньо цінного репертуару для дітей молодшого шкільного віку. При цьому важливо враховувати вікові можливості, рівень музичного розвитку школярів, доступність мелодичного та ритмічного матеріалу. Не менш значущою є методика розучування пісень, яка має бути емоційно насиченою, ігровою, спрямованою на розвиток творчого самовираження учнів. Отже, дослідження художньо-стильових особливостей українського музичного репертуару та визначення ефективних методів його вивчення є актуальним завданням сучасної педагогічної науки і практики.

Метою дослідження є визначення художньо-стильових особливостей українського пісенного репертуару для учнів початкових класів, обґрунтування критеріїв його добору та розкриття ефективних методів вивчення пісенного матеріалу на уроках музичного мистецтва. Дослідження спрямоване на те, щоб показати роль української пісні у формуванні емоційно-ціннісної сфери молодших школярів, розвитку їхніх музичних здібностей, творчої уяви та національної самоідентифікації.

Український музичний репертуар для учнів початкової школи становить важливий компонент формування естетичного досвіду та ціннісних орієнтирів молодших школярів. Його зміст ґрунтується на мелодико-інтонаційних моделях народної музики, що характеризуються співучістю, ладовою стрункістю та природністю звуковедення. Саме ці особливості забезпечують доступність і виразність пісенного матеріалу для дитячого голосу. Текстова основа українських пісень вирізняється образністю, тематичною близькістю до дитячого сприйняття й гуманістичною спрямованістю, що сприяє розвитку емоційно-ціннісного ставлення до музики й розкриттю внутрішнього світу дитини. У межах сучасної музичної освіти українська пісня виконує важливу культуроідентифікаційну функцію, оскільки через ознайомлення з національними традиціями формує в учнів відчуття належності до українського культурного простору.[7].

Добір репертуару для уроків музичного мистецтва здійснюється відповідно до психологічних особливостей молодшого шкільного віку, рівня сформованості музично-слухових навичок та вимог типової освітньої програми [6]. Основними критеріями є мелодична доступність, чіткість ритмічної організації, відповідність діапазону дитячого голосу та виховна значущість художнього змісту. Репертуар має відзначатися поступовістю ускладнення, що дозволяє забезпечити послідовний розвиток музичних здібностей: від засвоєння нескладних пісень із повторюваними мотивами до опанування жанрово й інтонаційно різноманітних зразків. Аналіз календарно-тематичного планування для 1-4 класів [1; 2; 3; 4]

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ ТА УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

засвідчує цілеспрямованість добору творів, зорієнтованих на ознайомлення учнів із фольклорними традиціями, авторською дитячою піснею та елементами професійної музичної культури.

Методика вивчення пісень у початковій школі передбачає поетапність і комплексність роботи над твором. Початковий етап полягає у слуховому ознайомленні з піснею та визначенні її емоційного настрою. Подальше опрацювання пов'язане з фразовим вивченням мелодії, тренуванням чіткої дикції та розвитком вокально-інтонаційної стабільності. Важливим компонентом є використання прийомів художньо-образної інтерпретації: пластичного інтонування, драматизації, музично-ритмічних рухів, які сприяють емоційній активізації учнів і глибшому розумінню змісту твору. Сучасні підходи до музичної освіти [5] акцентують на необхідності створення ситуацій творчої взаємодії, що забезпечує не лише технічні, а й комунікативні та емоційно-ціннісні результати навчання.

Ефективна організація пісенної діяльності в початковій школі сприяє гармонізації когнітивного та емоційного розвитку, формує здатність до естетичного сприймання, активізує мовленнєву й музично-рухову виразність. Таким чином, український музичний репертуар постає не лише як навчальний матеріал, а й як важливий засіб духовно-культурного становлення молодшого школяра, що зумовлює необхідність його науково обґрунтованого добору та методично продуманої реалізації в освітньому процесі.

Раціональний добір пісенного матеріалу повинен враховувати вікові та психофізіологічні особливості учнів, відповідність діапазону дитячих голосів, змістову виразність та виховний потенціал творів. Методика вивчення українських пісень у початковій школі має бути поетапною, емоційно насиченою та інтегрованою з ігровими й руховими формами роботи, що сприяє активному та осмисленому засвоєнню музичного матеріалу.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Календарне планування з музичного мистецтва 3 клас НУШ (О. Калініченко, Л. Аристова) за Типовою освітньою програмою О. Я. Савченко. На урок. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarne-planuvannya-z-muzichnogo-mistectva-3-klas-nush-o-kalinichenko-l-aristova-za-tipovoyu-osvitnyu-programoyu-o-ya-savchenko-230144.html>.
2. Календарно-тематичне планування уроків мистецтва (Музичне мистецтво) (1 клас. НУШ за програмою О. Савченко та Р. Шияна). На урок. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematichne-planuvannya-urokiv-mistectva-muzichne-mistectvo-za-pidruchnikom-o-v-kalinichenko-l-s-aristova-1-klas-nush-170248.html>
3. Календарно-тематичне планування уроків мистецтва у 4 класі до підручника: Мистецтво. 4 клас. Київ: «Генеза», 2021. 128 с. На урок. URL: <https://naurok.com.ua/kalendarno-tematichne-planuvannya-urokiv-mistectva-u-4-klasi-do-pidruchnika-mistectvo-4-klas-ki-v-geneza-2021-128-s-il-l-m-masol-o-v-gaydamaka-o-m-kolotilo-477154.html>.
4. Лобова О. В. Музична освіта молодших школярів: сучасні підходи: монографія. Вінниця, 2024. URL: <https://surl.li/noxyey>.
5. Масол Л. М., Калініченко О. В., Аристова Л. С. Мистецтво. 1–4 класи: типова освітня програма Нової української школи. Київ: МОН України,

2020. 76 с. URL: <https://surl.li/rxterb>.

6. Юрчишина І. А. Початкова музична освіта в Україні: сучасні соціокультурні трансформації: монографія. Київ, 2021. 348 с. URL: <https://surl.li/xivtpq>.

Волч І. Р., Михайлишин Г. І., П'ятковський Т. І.*

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ МЕДИЧНОГО ПРОФІЛЮ

Останніми роками спостерігаються інтенсивні процеси глобалізації та інтеграції України у світовий простір. Відбувається переорієнтація суспільства відповідно до європейських стандартів. Особливу увагу привертає освітня сфера, адже саме вона є відображенням всіх трансформаційних процесів духовного та інтелектуального розвитку нації, чинником модернізації та підвищення авторитету держави на світовій арені [1, с. 18].

В сучасних умовах ринку праці адаптація студентів до умов міжнародної практичної діяльності постає одним основних освітніх питань. Сучасна українська освіта на всіх її рівнях намагається наблизитися до європейських стандартів та забезпечити його здобувачам відповідні компетентності, а в подальшому – конкурентоспроможність. Набуття нових компетентностей вимагає модернізації підходів до освітнього процесу через зміну методів та форм викладу навчального матеріалу, які б забезпечили активізацію діяльності здобувачів вищої освіти під час заняття, пошуки шляхів вирішення проблемних ситуацій та наблизили вивчені теми до реального життя [2, с. 22; 3, с. 19].

Останніми роками все більшої популярності набувають інтерактивні методи навчання: кейс-метод, проектний метод, ділові ігри тощо. Слід зазначити, що саме кейс-метод забезпечує комплексний характер пізнавальної діяльності та дає можливість напрацювати навички роботи з різними джерелам інформації завдяки активізації таких мисленнєвих процесів, як аналіз та синтез [4, с. 77].

Пріоритетним завданням кейс-методу виступає активізація освітнього процесу здобувачів вищої освіти, що сприяє підвищенню ефективності професійної підготовки й перепідготовки фахівців різних галузей, зокрема й медицини.

Мета роботи – показати та охарактеризувати особливості використання кейс-методу під час навчального процесу студентів медичного профілю.

Сучасний освітній простір в Україні зазнає стрімкого розвитку. Спостерігаються динамічні зміни, що передбачають переорієнтацію навчального процесу з теоретичного підходу на практико-орієнтований. Тому, гостро постає питання вибору методів, які б змогли забезпечити його результативність.

Активні та інтерактивні форми навчальної та пізнавальної діяльності посідають чільне місце у процесі досягненні поставлених

* © Волч І. Р., Михайлишин Г. І., П'ятковський Т. І.